

PASSEND ONDERWIJS ZAL FALEN

COLOFON

ISBN 9789051798753
1e druk, 2014

© 2014 Sas Boot-Ton
Omslag: tekening van Cato Boot

Dit boek is een uitgave van Gopher B.V.

Keizersgracht 75-II
1015 CE Amsterdam
Telefoon 020 427 9204

Exemplaren zijn rechtstreeks te bestellen
via internet: www.gopher.nl en bij iedere boekhandel.

*Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd,
opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand
en/of openbaar gemaakt door middel van druk, foto-
kopie, microfilm of op welke manier dan ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de au-
teur en de uitgever.*

*No part of this book may be reproduced in any form,
by print, photoprint, microfilm or any other means,
without written permission from the publisher.*

**Everybody is a genius. But if you judge a fish by its
ability to climb a tree, it will live its whole life
believing that it is stupid.**

- Albert Einstein

PASSEND ONDERWIJS ZAL FALEN

Sas Boot-Ton

met een bijdrage van Steven Boot

Inleiding

Dit pamflet sluit aan op het boek 'Willen wij als ouders te veel?'

In 'Willen wij als Ouders te veel?' heb ik verslag gedaan van de schoolgang van mijn kinderen. Ik heb erin beschreven hoe het systeem faalde.

Ik had een kind op het Speciaal Onderwijs, een kind met een Rugzak op het regulier onderwijs en een kind met een ontwikkelingsstoornis dat zónder enige hulp op school zat. Daarbij kreeg ik te maken met onderwijsconsulenten, expertisecentra, ambulante begeleiders, de leerplichtambtenaar en de inspectie.

Het heeft het mij enorm veel moeite gekost om mijn twee oudste kinderen binnen de muren van een reguliere school te houden. Toch zijn deze jongens nu succesvol op het hbo. Omdat ik mij heb verzet. Maar vooral omdat de scholen ongelijk hadden.

Over één onderwerp kon ik toen nog niet vertellen, omdat het mij nog niet was overkomen: Het thuiszittende kind. Inmiddels ben ik ook die ervaring rijker.

In dit pamflet doe ik verslag van het laatste schooljaar van mijn dochter, van mijn pogingen om haar op school te houden, de reden waarom ik het op moest geven en mijn zoektocht naar een plek voor haar om net als ieder ander te kunnen werken aan haar eigen toekomst. Dat laatste blijkt een betwistbaar recht te zijn in Nederland.

Passend onderwijs zal falen

Laat ik met deze boutespraak beginnen. Het stelsel dat met de inwerkingtreding van de gelijknamige wet sinds augustus 2014 van kracht is zal falen zoals de vorige wet dat heeft gedaan. Dat is erg jammer van al die goedbedoelde inspanningen maar het staat als een paal boven water. Vreemd genoeg wordt dat door iedere leraar en leerplichtambtenaar die ik spreek volmondig bevestigd. De wet zal falen omdat bijvoorbeeld de overheid van de ouders verwacht dat zij de wet zullen handhaven. Dat was als je het mij vraagt ook een van de belangrijkste redenen voor het falen van de wet met de Rugzakjes. En nu gaan we met gesloten ogen en oren gewoon weer in de herhaling.

Ik heb mij er altijd over verbaasd dat het falen van de Rugzakjeswet helemaal geen zichtbare verontwaardiging veroorzaakt heeft. Niet bij de belastingbetaler en niet bij de wetgever. Het heeft miljoenen gekost, niets opgeleverd en het kan niemand wat schelen.

In 'Willen wij als ouders te veel?' heb ik hier uitgebreid verslag van gedaan.

Ik was laatst aanwezig bij de feestelijke presentatie van een boek waarin het probleem van thuiszittende kinderen wordt behandeld. Ter gelegenheid daarvan sprak een hoge ambtenaar van het ministerie van Onderwijs, een directeur. Deze man vertelde dat het doel van de rugzakjeswet destijds was om het aantal kinderen dat naar het Speciaal Onderwijs werd verwezen terug te dringen en het probleem van de thuiszitters op te lossen. "Het bleek," zei hij, "dat de scholen binnen de kortste keren door hadden hoe je een rugzak aanvraagt, waardoor het aantal Speciaal

Onderwijs-kinderen alleen maar steeg. Tegelijkertijd nam het aantal thuiszittende kinderen niet af.” Als eenvoudig mens denk ik dan dat de scholen zich dus niet aan de afspraken hebben gehouden, maar wel het geld achterover hebben gedrukt. Twaalf jaar lang! Blijkbaar heeft dat geen consequenties. Er wordt gewoon iets nieuws verzonnen waarbij weer gerekend wordt op de goede wil van scholen. Sterker nog, waarbij de goede wil een voorwaarde is. Het heeft geen consequenties als scholen de kinderen buitensluiten waarvan ze menen dat ze een risico gaan vormen voor het kostbare slagingspercentage. Bij de vorige wet is al gebleken dat die goede wil volstrekt ontbreekt. Bedenk daarbij dat er toen een zak met geld (de rugzak) met het kind werd meegeleverd terwijl bij de nieuwe wet de scholen voor ondersteuning moeten gaan bedelen bij het samenwerkingsverband en je begint je af te vragen wat nou werkelijk de reden is van de wetswijziging. Toen de hoge ambtenaar zijn praatje afsloot met de sombere mededeling: “Het probleem van de thuiszitters zal nooit helemaal worden opgelost”, bekwam mij het onheilspellende vermoeden dat de nieuwe wet misschien vooral bezuiniging moet brengen en in mindere mate passend onderwijs.

“Als een school een kind weigert, kunnen de ouders een klacht indienen bij Onderwijsgeschillen.” Dit zei de staatsecretaris eind juni 2014 in een nieuwsuitzending naar aanleiding van vele klachten van ouders omdat hun kinderen geweigerd werden op de school van hun keuze. Hoe stelt de staatssecretaris zich dit voor? Denkt Zijne Excellentie dat het kind een prettige tijd op school gegund is als de ouders bij een arbitragecommissie de plaatsing hebben afgedwongen? Mocht dat laatste sowieso lukken? Weet

onze overheid hoe Onderwijsgeschillen functioneert?

Onderwijsgeschillen

Het verhaal over mijn dochter Cato in mijn boek 'Willen wij als ouders te veel' stopte op het moment dat ik een klacht had ingediend bij deze commissie. Cato zat op dat moment al bijna vier jaar op een cluster 2 school voor voortgezet onderwijs.

Mijn klacht bestond bij indiening uit drie onderdelen:

- De school wilde geen vertrouwenspersoon aanwijzen voor Cato (terwijl ze gepest werd en haar mentor ziek was);
- De school wilde geen rekening meer houden met haar handicap (autisme), terwijl de school bekend was met haar handicap toen zij Cato toeliet (er was nota bene net een herindicatie voor Cato aangevraagd *door de school* en toegekend);
- De school wilde Cato geen onderwijs meer geven maar zorgde ook niet voor vervolgonderwijs dan wel arbeidstoeleiding of een adequate dagbesteding (wat volgens het ministerie wel de bedoeling was en is).

Om nog even terug te grijpen op waar ik gebleven was: De schooldirectie had mij laten weten dat ze genoeg hadden gedaan voor Cato en dat het wat hun betreft klaar was. Ze konden niets meer voor haar doen. Toen ik weigerde Cato vrijwillig van school te halen liet de teamleider haar voortdurend vastlopen. Haar mentor was langdurig ziek en er was geen vervanging geregeld. Cato dwaalde letterlijk als een angstige vreemdeling door de school. Er waren

voortdurend roosterwijzigingen – vanwege zieke leraren – en Cato had dan geen idee waar ze wezen moest. Er was niemand die haar te hulp schoot. De enige die er altijd voor haar was, haar mentor, kon het niet meer voor haar opnemen en de teamleider zag zijn kans schoon om van dit lastige kind af te komen.

Cato moet vaak bang geweest zijn. Nog steeds – twee jaar later – komt ze af en toe bij me zitten en probeert ze erover te vertellen. Ze is er ook heel verdrietig over. Ze zei eens tegen me dat het haar eigen schuld was dat ze niet meer naar school mocht omdat ze zich niet goed had gedragen. Ik probeerde haar toen uit te leggen dat het aan de school lag en niet aan haar. Maar dat was moeilijk te begrijpen voor Cato. Zij zat thuis. Niet de school. Zij had verloren. Waarmee ik de uitkomst van dit verhaal al gedeeltelijk verklapt heb. Cato maakt op dit moment deel uit van het leger van opgegeven kinderen.

Gedurende de laatste maanden dat Cato dat jaar nog op school zat werd ze in de gang gepest door een jongen die het tot zijn dagelijkse taak gemaakt had om haar op te wachten en dingen tegen haar te roepen die haar boos maakten. Cato voelde zich na enige tijd zo in het nauw gedreven dat ze ‘verkleed’ naar school ging. Op een goed moment stond ze helemaal in het zwart gekleed, in een vest van haar broer, haar hoofd in de capuchon verpakt in de kamer. Cato was in die tijd een roze meisje. Alles was roze aan haar; haar kleding, haar kamer, haar fiets. “Maar Cato!,” riep ik uit, “wat ga je doen?”

“Dan herkent hij me niet”, sprak Cato op sombere toon.

Het was hartverscheurend. Ze werd zo wanhopig dat ze mensen ging aanvliegen; als eerste de pest-

kop. Dat was koren op de molen van de teamleider. Het “zie je wel, ze hoort hier niet” lag ineens op ieders lippen. De teamleider noemde haar agressief en voelde zich niet verantwoordelijk. Ik haalde Cato van school omdat ze zo diep ongelukkig was. De directie van de school meldde dit vervolgens bij de inspectie als een schorsing.

Vanwege het pesten en de botte weigering van de teamleider om hier iets aan te doen, stuurde ik een aanvullende klacht naar Onderwijsgeschillen. Ik vond het mishandeling.

Onderwijsgeschillen stuurde mij intussen bericht dat het drie maanden zou duren eer de klachten behandeld zouden worden. Ik belde ze op.

“Mijn dochter zit nu thuis. Wat moet ik dan de komende maanden?”

“Daar kunnen wij niets aan doen mevrouw. Dat is uw probleem. Over drie maanden wordt u opgeroepen voor een zitting. U moet er rekening mee houden dat u pas een uitspraak krijgt na de Grote Vakantie.”

“Pardon?”

“Onderwijsgeschillen gaat ook met vakantie mevrouw.”

“Maar wat moet ik dan de komende maanden? Ik weet dus niet eens of Cato in het nieuwe schooljaar naar school kan!”

“Daar kunnen wij ook niets aan doen, mevrouw.”

Leerplicht

Cato zat vanaf maart om de haverklap thuis. Ik moest op gesprek komen bij de leerplichtambtenaar. Ze maakte van de schorsing geoorloofd verlof omdat ze inzag dat het in het belang van het kind was dat

ze een poosje thuis was om bij te komen.

Toen Cato helemaal niet meer naar school ging belde de leerplichtambtenaar mij op. Ik moest een andere school voor haar gaan zoeken.

“Welke school?” vroeg ik.

“Dat maakt niet uit. Ze moet naar school.” Dat was het letterlijke antwoord van de leerplichtambtenaar.

“Maar Cato is gehandicapt!” riep ik uit, “Ze kan niet zomaar naar een willekeurige school. Ze heeft een indicatie voor cluster 2 en daar willen ze haar niet meer.”

We hadden een gesprek van bijna een uur. Uiteindelijk was de leerplichtambtenaar overtuigd door mijn argumenten. Ze raadde me aan om toch eens bij cluster 4 te gaan informeren omdat Cato’s huidige school zo nadrukkelijk vond dat ze daar thuis hoorde. “Dan weet je tenminste waarom je vindt dat Cato daar niet heen kan.”

Ik vond dat een redelijke suggestie en ik heb dan ook met cluster 4 gebeld. Het werd een kort gesprek. Cluster 4 had geen zin in een kind dat zo weinig taal tot haar beschikking had. “Dan kunt u beter blijven waar u bent. Cluster 2 is tenslotte voor kinderen met taal/spraakproblematiek.”

Leuren met je kind. Bedelen voor dichter deuren. In een comfortabel land als Nederland zou dat toch niet voor moeten komen.

De zitting

De zitting bij Onderwijsgeschillen was op 27 juni 2012. De school verscheen met drie leden van het directieteam: teamleider onderbouw, teamleider bovenbouw en directrice. De teamleider onderbouw wilde Cato van begin af aan niet op zijn school heb-

ben. De teamleider bovenbouw kende Cato alleen van de gang –zoekend naar een lokaal, in paniek van zich af bijtend, verdrietig en ontheemd –en de directrice kende Cato alleen van de verhalen van haar personeel.

De commissie bestond uit een jurist, een psychologe die zich voorstelde als cluster 2 expert en een mijnheer die iets met de Regionale Expertisecentra van doen had. Daarnaast zat een secretaris die zou notuleren. Bovendien werd de zitting opgenomen. Ik heette formeel de Klaagster en de directrice van de school de Verweerster. Een vriendin en mijn zusje waren met mij meegekomen om mij te steunen, anders had ik daar alleen gezeten tegenover die menigte.

Zonder dat ik iets over het proces heb verteld denk ik dat ieder weldenkend mens inziet dat dit nooit tot een bevredigend eindresultaat zal leiden; een schooldirectie met de hakken in het zand, een boze moeder en een afstandelijke commissie die met gewichtige arrogantie gaat bepalen wie van de partijen gelijk heeft. Waar was het kind? Waar ging het nou feitelijk over? Waarom moest ik daar zitten? Waarom zat de gehele directie van de school voor een commissie eendrachtig en met passie een kind in de vuilnisbak te gooien? Waarom zat de mentor van Cato daar niet? Waarom had zij zwijgplicht opgelegd gekregen van haar baas? Omdat ze het meisje een warm hart toedroeg? Omdat ze Cato had leren lezen terwijl de teamleider had beweerd dat dit nooit zou lukken? Omdat ze mij dingen verteld had over de organisatie van de school?

Achteraf verbaas ik mij slechts over mijn eigen naïviteit. Ik meende werkelijk dat Onderwijsgeschillen de school op de vingers zou tikken. Dat ze het kind